

PSOE

PSOE Menorca

11è Congrés

**Ponència
marc**

ÍNDEX

Introducció

Un socialisme per a la Menorca del segle XXI

El projecte polític que ha de donar resposta a les expectatives ciutadanes

1. En un món globalitzat, un nou model productiu per a Menorca

La societat del coneixement. La inversió necessària en Recerca, Desenvolupament i Innovació

Una Menorca competitiva. Un model propi i diferenciat

Una Menorca especialitzada en les NNTT i la societat de la informació

Un compromís de Menorca amb la formació de qualitat i amb el futur

2. Canvi climàtic i recursos naturals limitats

Menorca i l'aposta per un model territorial sostenible

Menorca encara més afectada per les conseqüències del canvi climàtic i pel repte energètic

3. Societat en igualtat. Els valors clarament socialistes: Igualtat, solidaritat i llibertat

El valor de la igualtat

El valor de la participació

El valor del diàleg i més diàleg social

Millor i més forta administració pública

El desplegament efectiu de l'Estatut d'Autonomia

El PSOE Menorca per a la nova societat menorquina. Les prioritats com a organització

1. Enfortir i ampliar l'organització

2. Més presència social

3. Treballar la nostra base social

1. INTRODUCCIÓ

2. El PSOE-Menorca celebra el seu 11 congrés amb la il·lusió posada en el futur. Som conscients que el PSOE ha representat sempre l'esperit del canvi i la superació.
3. És per açò que en aquest moment en què la confiança dipositada amb el nostre partit per part de la ciutadania ha estat revalidada elecció rere elecció, ens toca reforçar el nostre missatge a través d'un debat agosarat sobre els temes que, segur, ens preocuparan en un futur immediat.
4. La responsabilitat del PSOE Menorca sempre ha suposat afrontar els reptes (per molt arriscats que siguin) amb fermesa i clara convicció, des del respecte a les nostres idees i valors però també amb la seriositat d'un partit que vol seguir col·laborant en transformar la societat per tal que cada dia sigui una mica millor.
5. Esteim davant, per tant, d'una ponència que marca les prioritats que vol seguir el PSOE Menorca durant els propers quatre anys.
6. Aquest document té com a objectiu plasmar un seguit de reflexions, obrir una sèrie de debats que responen a les inquietuds de la gent d'aquesta illa i que després haurem de transformar en programa polític.
7. Per açò, en primer lloc, volem debatre sobre quina és, en la Menorca del segle XXI, la societat de la que formem part. Analitzar la societat menorquina i les seves relacions tant internes com d'aquesta cap a fora i com Menorca participa en la configuració de la Comunitat Autònoma, de l'Estat o d'Europa: Aquests són objectius bàsics que ens marcam en aquesta primera part.
8. Un cop reflexionat sobre quina societat configuram entre tots i totes, hem d'iniciar el debat sobre quin projecte polític pretenem que ens ajudi a

treballar de cara a futur.

9. I aquí volem discutir sobre quin model productiu i econòmic creiem que necessita Menorca i la importància que cal atorgar a tot allò que es refereix a la societat del coneixement, la investigació o la formació lligada a l'economia insular. Tot essent conscients que Menorca, com pocs llocs, ofereix una qualitat de vida que esdevé el valor diferencial que ens posiciona en un espai òptim per a la nova economia. I, no obstant això, el nostre afany de millora contínua ens farà impulsar les fórmules per superar constantment aquests òptims nivells de qualitat de vida.
10. Però també volem iniciar un debat agosarat sobre els recursos naturals que afecten i molt a aquesta illa: temes com els usos de l'aigua, les energies, el paisatge, la nostra costa... han de ser debatuts a consciència. Des del convenciment que la defensa del territori ha esdevingut una victòria que ningú ja no discuteix i en la qual la majoria de la ciutadania reconeix el treball fet pels governs socialistes. Ara ja no hem de limitar-nos a defensar el territori, ara toca posar-lo a l'abast de tothom, ara toca gaudir-ne i afrontar els nous reptes sense malmetre'l.
11. I en tercer lloc, la reflexió sobre els valors clarament socialistes: la igualtat definitiva entre homes i dones, la solidaritat amb aquells que estan més desfavorits, la convivència o la millora en la participació o la necessària aposta per la qualitat d'una Administració al servei dels menorquins i menorquines. Sense deixar de banda el moment de desenvolupament del nou Estatut, que configurarà una nova relació tant dintre de la Comunitat Autònoma com amb la resta de l'Estat.
12. Per últim debatrem sobre com estructurar el partit per ajudar a dur endavant aquest projecte polític, com servir millor a la societat, com aconseguir que sigui un autèntic instrument de participació i la canalització de demandes i necessitats ciutadanes.

13. **UN SOCIALISME PER A LA MENORCA DEL SEGLE XXI**
14. Som, en aquests moments, el partit majoritari a Menorca, governam o participam en bona part de les institucions (Consell, ajuntaments de Maó, Alaior, Sant Lluís, Mercadal i Ferreries). Vam participar del retorn del nostre partit al govern de les Illes Balears i hem aconseguit un resultat històric a les darreres eleccions generals de març de 2008. Tot açò ens situa en un paper molt positiu per afrontar un debat serè del reptes que la ciutadania reclama, al mateix temps que afrontar les futures eleccions des d'una confiança dipositada en el PSOE Menorca molt gran.
15. Vivim en un moment únic de coincidència de color polític a la gran majoria d'administracions, el PSOE està dirigint bona part de les instàncies polítiques amb incidència sobre la ciutadania. Açò ens ha de proporcionar major dosis de confiança però també ens ha d'obligar a esforçar-nos encara més per no deixar aquesta oportunitat que ens ha donat la gent a partir del seu vot majoritari.
16. El PSOE neix a Menorca amb l'objectiu compartit amb la resta de companys i companyes de l'Estat d'assolir millor benestar pels treballadors i treballadores, més igualtat i més justícia i lluitar per majors dosis de llibertat.
17. Aquests són els principis fundadors del PSOE, principis plenament vigents 125 anys després.
18. El PSOE Menorca vol seguir formant part d'un grup molt gran de persones que continua pensant que aquests principis estan plenament vigents i que la societat ha de seguir avançant i lluitant especialment per qui encara no ho té tot.
19. El PSOE Menorca és un partit que pretén ser majoritari i, per tant, respon a

multituds de sensibilitats, però treballem des del partit i des de les institucions on tenim responsabilitats de govern en base als principis d'aquell socialisme i de la socialdemocràcia moderna, sense perjudici d'adaptar els nostres valors a les societats canviants d'avui en dia.

20. Alhora, el PSOE Menorca està íntimament lligat a la història més recent de Menorca. Des de la responsabilitat de govern, les institucions d'aquesta illa amb la participació del PSOE com a partit majoritari ha impulsat la modernitat d'aquesta terra, al temps que ha fomentat i ha format part de la major transformació social de la societat menorquina.
21. Els menorquins i menorquines han donat exemples permanents de ser una societat oberta, lluitadora i ansiosa de major benestar i major qualitat de vida. Des de la defensa dels nostres principis i valors com a poble però des de la valentia de no voler deixar passar mai cap tren. Per tant, sense voler perdre cap element que ens caracteritza com a poble però sense que açò ens hagi aturat a progressar mai.
22. Des de la consciència de poble, però també de la participació solidària d'aquest dins les Balears i aquestes dins l'Estat espanyol, s'ha configurat la realitat present d'aquesta illa.
23. L'evolució social i econòmica d'Espanya al llarg de l'últim quart del Segle XX, amb la consolidació de la democràcia, la implantació per part dels governs socialistes de drets fonamentals com l'accés universal a la sanitat i l'educació públiques, la incorporació a la Unió Europea i les conseqüències positives de la globalització així com la modernització i l'estabilitat econòmica, social i laboral dels últims anys, han configurat uns canvis significatius en l'estructura social i econòmica de Menorca.
24. A tot això és necessari afegir-hi les singularitats del desenvolupament econòmic pròpies de Menorca, determinades per un fort creixement de

l'activitat turística i les empreses de serveis que la suporten en detriment dels sectors industrials més tradicionals (bijuteria i sabates) i l'activitat agrícola i ramadera.

25. El creixement econòmic de Menorca ha vingut acompanyat d'un notable increment demogràfic motivat principalment per una forta immigració, especialment des d'altres indrets d'Espanya i últimament també de ciutadans extracomunitaris.
26. Com a conseqüència de l'evolució econòmica, política i demogràfica cap a majors nivells de renda i benestar, la societat menorquina ha sofert uns importants canvis en la seva estructura social que comporten, inevitablement, l'aparició de noves sensibilitats, aspiracions i demandes.
27. L'estructura social ha canviat:
 - 27.1 • S'ha consolidat una important i nombrosa classe mitja depenent dels grans centres de treball públics: aeroport, hospitals i centres de salut, escoles i instituts, administració pública i ens dependents, etc.
 - 27.2 • Al voltant del creixement econòmic i del canvi de model s'ha generat un gran augment del nombre de professionals liberals per compte propi o agrupats.
 - 27.3 • S'ha produït un important increment de la xarxa de petites empreses de serveis dependents de la indústria turística: distribució comercial, manteniment industrial i residencial, etc. En la seva gran majoria, són empreses de caràcter familiar basades en l'esforç personal, fortament estacional i intens.
 - 27.4 • S'ha produït un increment del treball estacional que genera desequilibris socials i de renda d'importants sectors de població, posant en precari el manteniment del seu benestar, tot i que les

mesures de protecció del treball ajuden a pal·liar-ho.

28. En qualsevol cas, el benestar econòmic i social ha estat assolit per la major part de les famílies de Menorca. Açò no obstant, encara hi ha un important i necessari camí per avançar cap a la igualtat d'oportunitats (benestar social, l'educació i la formació professional, la integració social i laboral des immigrants amb més dificultats per accedir a un lloc de treball, etc.) que hem d'articular en defensa de les persones amb menys facilitats per accedir a les oportunitats que proporciona la societat menorquina actual.
29. Les estructures econòmiques de futur han de superar la inestabilitat i l'estacionalitat laborals que avui pateix gran part de la societat menorquina. Els sistemes de protecció social no poden ser l'ànima que suporti bona part del cos social menorquí. La sostenibilitat del creixement depèn inevitablement de la seva perdurabilitat en el temps, de l'estabilitat de l'estructura econòmica i de la confiança en el model.
30. La resposta ha d'estar en les pròpies estructures, que han de reformar-se des d'orientacions que trascendeixin tant la precarietat i l'estacionalitat de l'ocupació com la fragilitat del model seguit per les petites empreses de serveis, que veuen amenaçada la seva pervivència i, en qualsevol cas, la sustenten massa vegades sobre el risc de posar en perill la pròpia estructuració del nucli familiar que les origina.
31. En paral·lel a l'articulació de polítiques que promoguin el benestar dels sectors socials amb més dificultats (tot harmonitzant les demandes dels nousvinguts amb la garantia d'accés als serveis públics bàsics a totes aquelles persones que ho necessitin), hem d'articular noves polítiques que donin resposta a les demandes i aspiracions derivades de la nova realitat social generada per l'evolució de la societat menorquina l'últim quart de segle XX.

32. No es tracta de satisfer ambicions personals sinó d'encarar la transformació dels nostres pobles i ciutats i les nostres estructures i infraestructures a una nova realitat que s'imposa en el nostre entorn: nous espais públics de qualitat, extensió de les ofertes socials, culturals, esportives i recreatives (més enllà dels *tòpics* clàssics menorquins), homologables a les existents a les societats del nostre entorn, infraestructures mesurades però adequades a les noves demandes i diversificades, defugint la consecució obsessiva de la diferència amb l'exterior, etc.
33. Es tracta, en definitiva, d'obrir vies noves de diàleg i d'acord davant les noves realitats, de generar noves propostes que superin les línies argumentals polítiques properes ja a la data de caducitat.
34. Tot i les dificultats conjunturals per les quals està passant la nostra economia (estretament lligades a la crítica situació internacional) i les necessàries reformes en l'estructura de l'economia de l'illa que els socialistes hem de ser capaços de debatre i acordar amb la societat menorquina per tal de mantenir un ritme sostingut de creixement, la Menorca d'avui estarà en condicions d'encarar el futur amb optimisme si som capaços d'arbitrar nous acords i noves propostes que renovin el compromís dels socialistes amb la transformació de la societat cap a més grans cotes d'igualtat d'oportunitats i de benestar social.
35. Perquè la Menorca d'avui és una societat cada vegada més oberta al món i als seus canvis, una societat dinàmica i avançada que des del respecte al medi ambient i el paisatge, a la seva cultura i les seves tradicions i valors patrimonials, es relaciona amb les societats del seu entorn en igualtat de condicions.
36. És, la menorquina, una societat culturalment, socialment i econòmicament

madura que està en condicions d'encarar l'actual situació de refredament de l'economia internacional i d'incertesa sobre el propi model futur de creixement amb serenitat.

37. Hem de ser capaços de liderar la transformació necessària de les estructures econòmiques de l'illa. Hem d'aportar al debat la suficient confiança per tal de ser capaços de convertir els desafiaments en oportunitats.
38. Els socialistes hem liderat i liderem la societat menorquina perquè hem sabut mantenir un diàleg assossegat i fluid amb les ciutadanes i ciutadans i hem sabut traduir les seves inquietuds i aspiracions en propostes polítiques.
39. El projecte polític dels socialistes ha posat veu i resposta a les demandes de preservació del territori de la immensa majoria de menorquines i menorquins, ha articulat un model de creixement basat en l'equilibri social, la cohesió territorial i la sostenibilitat ambiental i paisatgística.
40. La defensa de Menorca i del seu territori és avui patrimoni polític dels socialistes. El nostre valor actiu, però, és la nostra capacitat de diàleg, de proposta i d'iniciativa.
41. Hem de saber conservar i administrar el nostre patrimoni polític perquè els menorquins s'hi reconeixen i ens identifiquen amb ell. Però allò que ens és primordial, allò que ens distingeix i identifica definitivament i que acompanya les nostres idees i valors en tant que socialistes, és i ha de ser precisament la capacitat permanent de diàleg i d'acord.
42. Les polítiques de laboratori basades en la raó científica i la retòrica tècnica no acostumen a traspasar la campana estèril que les aïlla de la realitat social. Quan es vol construir un projecte polític, la presumpció de la voluntat de les ciutadanes i els ciutadans és una via morta.

43. Avui, la societat menorquina demanda noves iniciatives, noves propostes davant dels canvis econòmics, tecnològics, culturals i socials que s'estan obrint camí.
44. La majoria de ciutadanes i ciutadans esperen la resposta dels socialistes. Si volem que la societat menorquina continuï avançant pel camí del progrés i la igualtat d'oportunitats, és el PSOE qui ha d'obrir el debat i ha d'encarar les incerteses de les ciutadanes i els ciutadans d'avui.
45. La majoria de menorquines i menorquins esperen la resposta dels socialistes i esperen la nostra proposta de diàleg. És la nostra obligació, en tant que socialistes, identificar les ciutadanes i els ciutadans de veu progressista que volen compartir amb el PSOE la construcció de la Menorca de demà.
46. Hem de saber destriar les il·lusions i aspiracions de la complexa i canviant societat menorquina d'avui dels cants de sirena que ens conviden a romandre en la defensa d'allò que ja hem aconseguit i al que no renunciem ni renunciarem.
47. La raó que empara els arguments amb què hem construït el nostre discurs i la nostra acció política és vigent i encara necessària, però no és una raó ni exclusiva ni suficient per a encarar els nous temps.
48. No n'hi ha prou amb mantenir sistemàticament un diàleg circular amb determinats grups socials políticament predefinits i generalment poc permeables a les propostes electorals socialistes, perquè la realitat que dibuixa el mapa social i electoral menorquí avala la necessitat d'obrir el diàleg i el discurs i la proposta a les noves realitats. Massa vegades, les veus extramurs que alimenten el nostre discurs no fan altra cosa, amb açò, que retroalimentar la justificació de la seva pròpia existència.

49. Per més orgullosos que estiguem de la nostra recent història política, per més ric que sigui el nostre patrimoni polític de defensors del territori, no podem caure en el parany de viure del passat. Perquè en política no hi ha major virtut que la memòria ni més gran error que la nostàlgia.
50. Hem de saber identificar la veu progressista majoritària a la societat menorquina, hem d'obrir el debat a tots els tons i tots els matisos d'aquesta veu per escoltar què volen avui les ciutadanes i ciutadans.
51. Són temps de canvi i són temps de proposta. Els temps presents no són temps de tribol electoral sinó d'esperança política. Són temps propicis, per tant, per a fer mudança en el nostre discurs, en les nostres relacions, en el nostre diàleg amb les ciutadanes i ciutadans a la recerca d'un nou acord per a seguir avançant.
52. Emergeixen avui noves formes, noves expressions dels valors que reclamem els socialistes: igualtat, justícia i llibertat. L'estructura social ha canviat i és necessari obrir un nou diàleg.
53. Hem d'identificar les noves demandes i les noves aspiracions perquè només així les menorquines i els menorquins progressistes s'identificaran amb les noves propostes dels socialistes.
54. Els ponts polítics cap al futur es fonamenten en el diàleg i es construeixen amb l'argamassa de l'acord amb els ciutadans. Hem de començar a bastir el projecte que ens condueixi cap al demà per les vies del benestar de tothom i la igualtat d'oportunitats.
55. En política *ara* ja és, sempre, un poc, *demà*.

56. **EL PROJECTE POLÍTIC QUE HA DE DONAR RESPOSTA A LES EXPECTATIVES CIUTADANES**

57. ***1. En un món globalitzat, un nou model productiu per a Menorca***

58. **La societat del coneixement. La inversió necessària en Recerca, Desenvolupament i Innovació.**

59. La societat del segle XXI es caracteritza per un dinamisme accelerat i una proliferació de canvis permanents, canvis influenciats per l'estructura econòmica externa i immersos en una globalització de la que Menorca no n'està exempt i que requereix l'adaptació de manera constant i la resposta dels diferents agents econòmics per mantenir-la moderna, oberta i dinàmica.

60. La recerca i la innovació poden i han de ser l'engranatge del progrés econòmic, social i cultural de les societats avançades com la nostra. Són elements que donen valor afegit i que ens permetran dissenyar una estratègia pròpia en la diferenciació i especialització de la nostra economia.

61. L'economia menorquina ha d'iniciar els canvis necessaris en el seu model productiu, la innovació ha de calar en les empreses: en l'àmbit de la producció, de l'organització, de la comunicació interna i externa, etc. El camí a recórrer en la incorporació gradual d'elements que impulsin la innovació ha d'acompanyar-se de la formació adequada i adaptada als professionals, una formació específica que permetrà l'especialització dels treballadors i que ha d'abocar cap a una major adaptabilitat als canvis i, per tant, de la permanència davant aquests.

62. Una peça clau perquè Menorca sigui competitiva és el foment de la societat del coneixement, que necessàriament aboca en una societat més avançada i

econòmicament més competitiva. Menorca té molt potencial per desenvolupar les seves capacitats i la recerca i la innovació marcaran l'estratègia competitiva centrada en l'economia basada en el coneixement.

63. Una inversió clara i decidida en la recerca, el desenvolupament i la innovació donen el valor afegit en qualsevol cadena de producció, en l'estructura empresarial, i és una estratègia per a la supervivència dels sectors tradicionals així com una oportunitat per obrir la nostra economia a noves fórmules empresarials.
64. Una aposta decidida en aquest camp afavoreix el desenvolupament del teixit empresarial de serveis avançats i de base tecnològica i permet ser l'atractiu d'inversions externes i empreses de l'economia del coneixement.
65. Mesures dirigides a crear oportunitats d'inversió empresarial en l'àmbit tecnològic i a desenvolupar entorns urbans per afavorir la innovació han de ser línies transversals en l'estratègia global de la competitivitat econòmica de Menorca. És del tot necessari l'aposta decidida i encoratjada d'una inversió en tecnologia puntera que faciliti la instal·lació d'aquestes noves empreses i la reconversió d'altres.
66. La creació d'un marc favorable a la inversió i a la creació de nous llocs de feina especialitzada i de ma d'obra qualificada obre nous horitzons per a la diversificació de la generació de riquesa. A més, permetrà l'assentament d'aquelles menorquines i menorquins preparats professionalment i especialitzats en indústries del sector quaternari ja que el mercat laboral menorquí, podrà donar resposta a les expectatives professionals i personals d'aquesta ciutadania i integrar-la de nou en la nostra societat com a potencial propi que en són.
67. La generació del coneixement implicarà l'existència de parcs tecnològics i la reorientació i activació d'alguns existents. El centre d'investigació costanera

obra una nova línia de recerca, n'hem de generar més: la recerca ha d'estar al servei de la gent i orientar-la en allò que la societat menorquina ens demanda, en allò que els sectors productius els permeti l'evolució cap a una forta especialització i un nivell de desenvolupament a l'alçada dels mercats exteriors.

68. Una Menorca competitiva. Un model propi i diferenciat

69. Menorca ha estat capaç de consolidar una identitat pròpia en quant al desenvolupament humà sobre el territori es refereix, un ordenament del territori en defensa dels valors ambientals i a favor del patrimoni natural de tothom i per a tothom, un ordenament que ha sabut compaginar el desenvolupament urbà amb la preservació. Aquesta política ha generat uns nous valors del territori, valors que es converteixen no tant sols en un element més sinó en un recurs bàsic alhora de donar l'impuls al progrés de Menorca.

70. El territori esdevé l'atractiu de l'enclavament de noves empreses qualificades, l'atractiu perquè Menorca esdevingui seu – paradís d'aquells professionals especialitzats en empreses altament qualificades tecnològicament. L'atractiu perquè Menorca sigui l'opció escollida, el lloc de residència per viure i convida en la nostra societat alhora que es compagini el seu treball diari, serà possible si som capaços de generar aquestes oportunitats i establir una xarxa de telecomunicacions que permeti fixar la residència a l'illa i tenir el lloc de feina a qualsevol punt del globus.

71. D'altra banda, l'ordenament ha de generar aquest sòl potencial que les empreses de quarta generació requereixen, tecnologia puntera en la xarxa de comunicacions, infraestructures modernes i adaptades als nous temps. El moviment econòmic entorn a aquestes noves empreses permetrà l'especialització i reorientació de les empreses de serveis.

72. La recerca dels trets diferenciadors i que ens ha de permetre ser competitius en el món globalitzat, tant sols serà possible si atreim nou capital inversor i generador de riquesa. El nou valor del territori hi té un paper decisiu, el manteniment del paisatge forma part d'aquest atractiu i açò implica que el sector agrari guanya protagonisme en la vessant del manteniment d'aquest paisatge.
73. Com a sector econòmic tradicional s'ha de reorientar, assolir la majoria d'edat en l'autosuficiència pròpia, no sempre les intervencions aconseguixen donar l'impuls l'empenta perquè el desenvolupament propi es vagi consolidant i de vegades, acaben sent l'acompanyament financer del sector sense que les eines bàsiques s'instaurin en les finques per la seva productivitat i supervivència. La implantació de les noves tecnologies en els processos econòmics i productius del sector agrari permetran el seu desenvolupament i una eina més alhora d'assolir la conquesta dels mercats per a la distribució dels productes.
74. La creació de producte turístic és posar en valor les potencialitats de Menorca i seguir una estratègia comercial a l'hora de conquerir els mercats emissors de turistes.
75. Tot el nostre valor afegit com a societat, totes les victòries aconseguïdes fins arribar a la gran qualitat de vida de que gaudim la gent d'aquesta illa s'ha de posar a disposició d'un mercat turístic que, respectant aquestes especificacions bàsiques de la nostra societat, ha de poder valorar i gaudir els seus efectes.
76. El turisme és clau per a la nostra economia i no volem que ho deixi de ser. I tenim prou elements per "vendre" que suposi un alt valor diferencial: patrimoni natural i paisatgístic, cultural, esportiu, lúdic..., en definitiva un model de vida que volem compartir i contagiar.

77. **Una Menorca especialitzada en les NNTT i la societat de la informació**
78. Menorca esdevé l'escenari perfecte per fer de l'illa la seu d'empreses de base tecnològica i donar potencialitats a les empreses locals perquè la incorporació de la tecnologia en els sistemes productius siguin l'element diferenciador del seu producte i la base en la qual poder competir en els mercats.
79. La incorporació de les TIC com a xarxa d'estructura bàsica -per a l'assentament de nous llocs d'ocupació i per a la millora dels existents- és un dels reptes que s'haurà d'afrontar els pròxims anys. Avançar en la implantació d'una xarxa de telecomunicacions que doni cobertura als amples de banda que es requereix en determinats sectors i adaptada a les necessitats són actuacions necessàries per a l'especialització i diferenciació del teixit productiu menorquí. Les tecnologies que incrementen l'ample de banda via inalàmbrica o per cable suposen l'augment de la velocitat de transferència de les dades, de la informació de l'usuari final i obren les portes a un conjunt ampli de nous serveis.
80. Hem d'avançar per generar expectatives, per cobrir-les, l'esperit emprenedor dels menorquins requereix que alhora, es desenvolupi tota aquesta infraestructura per posar els elements que permetran l'especialització i la diferenciació, encarar nous projectes i redissenyar els existents.
81. **Un compromís de Menorca amb la formació de qualitat i amb el futur**
82. L'evolució social i econòmica de Menorca cap a un model de preeminència del sector turístic en detriment de les indústries tradicionals (bijuteria i

sabata) i de l'agricultura ha comportat uns remarcables canvis socials, professionals, d'hàbits i mentalitats, que s'han traduït, entre d'altres, en la creació d'una espessa xarxa de microempreses d'estructura familiar, fonamentades en la cultura de l'esforç i amb poca especialització i capacitat d'adaptació davant situacions de canvi.

83. Aquestes petites empreses han representat un dels principals motors de l'economia menorquina de l'últim quart del segle XX. La seva capacitat de generació de riquesa ha estat notable i difícilment es pot entendre el grau de benestar assolit per la societat menorquina sense reconèixer la seva important aportació al mateix.
84. La gran velocitat històrica amb què la societat menorquina ha creat aquesta xarxa de microempreses, impulsada per un creixement econòmic, demogràfic i urbanístic molt ràpid i poc estructurat ha comportat (simultàniament a la generació de riquesa i de benestar) l'aparició de problemes importants que, d'acord amb la societat menorquina, hem de treballar per superar per tal de garantir la continuïtat del model basat en aquesta xarxa de microempreses, tot incrementant la seva qualitat de treball així com la seva capacitat d'adaptació i de canvi.
85. La immensa majoria d'anàlisis sobre la societat menorquina actual coincideixen en destacar, com uns dels principals reptes, la insuficient formació professional de part de les últimes generacions en incorporar-se al món del treball, el petit percentatge d'universitaris en comparació a la capacitat de generació de renda, així com els elevats índexs de fracàs escolar i d'abandonament de la formació abans d'acabar els cicles obligatoris.
86. Els dèficits formatius en habilitats però especialment en capacitats llastra la capacitat de la societat i de les petites empreses menorquines d'avui d'incrementar la seva competitivitat i qualitat, les seves possibilitats

d'adaptació davant les noves situacions plantejades i amenaça la pervivència del model.

87. La cultura de l'esforç personal i el sacrifici, així com una intensa i pràcticament exclusiva dedicació a la feina, ha comportat, a l'empena d'un fort i accelerat creixement econòmic, l'accés ràpid d'una part important de la societat menorquina a alts nivells de renda i capacitat de consum.
88. Açò ha duit implícita, juntament amb la forta estacionalitat de la nostra economia, l'aparició d'oportunitats d'accés al treball sense les suficients exigències formatives per a una part important de la joventut menorquina, a partir, també, del principi d'emulació de l'èxit econòmic de les generacions anteriors.
89. Evidentment, aquests problemes no són imputables només a aquesta xarxa de microempreses ni són exclusius de Menorca. Juntament amb l'elevat nivell de benestar, compartim aquest problema amb altres zones que han viscut un ràpid creixement fonamentat en els serveis i el turisme.
90. Però els dèficits formatius, així com el fracàs escolar i l'abandonament de la formació per part dels joves no només amenaça la pervivència del model i la competitivitat sinó que empobreix la societat menorquina, en haver d'*importar* qualificació professional i en fer dels menorquins i menorquines ciutadans amb menys capacitats d'accés a la cultura i al coneixement.
91. Superar aquesta situació ha de ser sens dubte un dels desafiaments principals que ha d'encarar la societat menorquina. Els socialistes hem d'encapçalar el procés obrint el diàleg i plantejant aquest transcendental debat. Perquè en aquest cas, la generació del debat, si és realment participat i som capaços d'incorporar-lo a l'agenda de la societat menorquina, generarà per ell mateix una part de la solució en esdevenir catàrtic.

92. Perquè entenem que no es tracta, només, de resoldre els possibles dèficits del sistema educatiu i del currículum escolar, ni de la millora de la formació professional i d'adequar la seva oferta a les necessitats reals de la societat menorquina. Tot i ser importants, els possibles canvis de model a realitzar no són més que una part de la solució al problema. El sistema educatiu és un instrument necessari però ni és suficient ni és el més important per resoldre l'actual situació.
93. Hem d'encapçalar un Compromís de Menorca amb la formació de qualitat i el futur. Es tracta de comprometre tota la societat menorquina en la solució d'un problema que va més enllà de la millora de la competitivitat i la formació i que afecta a l'estructuració social menorquina i el seu futur.
94. Hem d'afinar la diagnosi de la situació perquè la correcta definició del marc que estructuri el debat social que hem d'impulsar és fonamental per poder arribar al Compromís que pretenem. Es tracta d'un autèntic projecte estratègic en el qual hem d'aconseguir implicar a totes les menorquines i tots els menorquins.
95. Perquè el Compromís només serà efectiu si en ell hi participa tota la societat:
- 95.1 • Les institucions i, especialment, el Consell Insular, encapçalant el debat.
 - 95.2 • El sistema educatiu i els ensenyants, posant a disposició els seus coneixements i experiència, així com les solucions aplicables en el seu àmbit.
 - 95.3 • Les entitats i associacions socials, cíviques i culturals, aportant el seu prestigi i capacitat d'anàlisi, així com l'efectiu paper conscienciator que poden exercir.

- 95.4
- Els partits polítics, perquè el Compromís ha de ser de tots i ultrapassa els interessos de part i necessita de continuïtat per damunt de les eventualitats electorals.
- 95.5
- Les organitzacions empresarials i les empreses, que no són causa del problema però sí han de ser l'instrument imprescindible per a la seva solució, perquè necessitem el seu Compromís amb la qualitat en la formació, admetent progressivament només aquells treballadors amb la formació i titulació suficient. Necessitam, en primera instància, el Compromís dels empresaris i empresàries més significats que poden servir de referent per a la implicació de tota la xarxa empresarial menorquina.
- 95.6
- Les organitzacions sindicals, que han de vetllar pel correcte funcionament del sistema i han d'exercir un transcendental paper de veu de la consciència dins les empreses.
- 95.7
- La família és, finalment, l'actor més important del Compromís. Perquè només si podem fer arribar el debat sobre el Compromís a les famílies menorquines i en elles s'hi reproduceix el debat públic i la presa de consciència que pretenem, aconseguirem que juguin el paper exemplar que han de tenir, educant els i les joves en els valors de l'esforç i el sacrifici, però també en els de la transcendència laboral, però sobretot humana i cívica de tenir una formació suficient.
- 96.
- El Compromís ha de significar l'acord de tots en la solució d'un problema que és de tots i no només del sistema educatiu i del mercat laboral.
- 97.
- No es tracta només d'*imposar* la formació suficient per accedir a un lloc de treball. Es tracta de generar un debat prou important perquè aquest diàleg social serveixi d'altaveu catàrtic dins la societat i (acompanyat de campanyes de sensibilització i en combinació amb noves polítiques

formatives i les dificultats per a la contractació compromeses entre empresaris i sindicats) generi un procés de conscienciació de la societat menorquina de trobar en la via de la formació la millor garantia de futur.

98. Perquè no és tracta, només, tot i la seva transcendental importància, de garantir que els joves d'avui i de demà tinguin la suficient formació per fer front a les exigències i els canvis d'un món cada vegada més competitiu, on la necessitat d'habilitats va, cada vegada més, acompanyada de la necessitat de dotar-se de capacitat d'adaptació. Es tracta, sobretot, de treballar perquè les menorquines i els menorquins de demà siguin ciutadans i ciutadanes formats i responsables, i que aprofundeixin en els valors democràtics i en el benestar.

99. **2. *Canvi climàtic i els recursos naturals limitats***

100. **Menorca i l'aposta per un model territorial sostenible**

101. L'acció dels darrers governs progressistes, encapçalats sempre pels socialistes, ha aconseguit assentar uns sòlids fonaments de protecció territorial.

102. El decidit esforç a favor de la preservació del nostre territori ha suposat, des de la complicitat entre institucions i societat civil, la revalorització del nostre paisatge, la millora de l'entorn natural i l'optimització dels nostres recursos naturals.

103. El resultat ha estat la consolidació d'un model territorial que es reafirma en aquells elements que aporten singularitat a un espai limitat com el nostre, on el paisatge i el territori són valors preuats, en tant en quan aporten capacitat de gaudi, repercuteixen directament en la nostre qualitat de vida i

provoquen sentiment de pertanyença.

104. Un model territorial, que passa a passa, s'ha convertit en una realitat reconeguda i premiada, tant a nivell nacional, com internacional, perquè ha sabut defugir de projectes territorials dissenyats a partir d'expectatives urbanístiques que han acabat provocant la banalització i repetició d'una part important de la costa mediterrània.
105. Un projecte territorial construït, amb un ampli acord social, a partir d'un clar exercici de diàleg, transparència i honestedat, plantejat tant des de les institucions menorquines, com des de la societat civil.
106. La ciutadania ha valorat com, per damunt de qualsevol interès particular, ha existit sempre la defensa de l'interès general, junt amb una sòlida defensa tècnica, jurídica i política del projecte territorial. Tot el contrari que altres dissenys a indrets propers.
107. Viure en un territori amb un medi ambient saludable i en bon estat de conservació representa un guany en qualitat de vida. I per açò mateix, les societats modernes exigeixen polítiques que ho facin possible. Però no ens podem conformar únicament amb això. Des del govern, no tan sols hem de donar garanties de la preservació d'aquests territoris, sinó que també hem d'afavorir la possibilitat de gaudir d'aquest territori d'una manera molt directa.
108. Aquest ha de ser un dels reptes de futur que els socialistes ens hem de marcar. Compatibilitzar l'aparició dels nous usos d'oci amb la continuïtat de les polítiques de protecció territorial. Un repte que ens ha de permetre assegurar la capacitat que els ciutadans tindran de gaudir d'aquest entorn, afavorint així, no tan sols un important avanç social sinó també la capacitat d'estructura i revaloritzar nous productes turístics que suposin una aposta a favor d'un progrés econòmic respectuós amb el medi ambient, el paisatge i

el manteniment de l'activitat primària.

109. Hem de treballar per poder fer-ho possible. Evidentment, ho farem atenint-nos sempre a criteris de sostenibilitat ambiental, però també fent valer el dret del ciutadà a conèixer i gaudir d'aquest entorn. Només ens assegurarem la permanència de la conservació si la ciutadania n'experimenta directament els avantatges.
110. Així, el Camí de Cavalls, la correcta gestió dels accessos a les platges, o l'oferta existent al Parc Natural de l'Albufera des Grau, són les primeres mostres que constaten la possibilitat de conjugar protecció territorial i accessibilitat a l'entorn natural.
111. Precisament perquè el sector primari és l'element vertebrador del nostre territori, seguirem treballant per augmentar el dinamisme de les indústries tradicionals, que han conformat el model de desenvolupament menorquí, amb la finalitat que l'accessibilitat a l'entorn natural suposi també una oportunitat de creixement.
112. L'aposta per fer del nostre entorn un espai que afavoreixi la qualitat de vida dels seus habitants, comporta necessàriament el ferm compromís de fer dels nostres espais urbans, l'element central que porti qualitat als nostres espais públics i afavoreixi la convivència dels seus ciutadans.
113. Les polítiques de millora de l'espai públic aniran adreçades a convertir-lo en espai de relació i convivència. L'espai públic no es pot entendre simplement com un espai de pas, concebut només com a línies de connexió entre centres neuràlgics massa vegades únicament i exclusiva pels vehicles privats, sinó que és imprescindible pensar-lo i planificar-lo sobretot com espai d'estada i, a la vegada, de connexió. En aquest sentit es faran esforços per aconseguir espais públics de qualitats i còmodes per a què tots els sectors de la societat s'hi sentin acollits i tota la ciutat, no tant sols el

centre històric, pugui recuperar la condició d'espai de relacions i vivències afavorint la cohesió social.

114. Una aposta que també ha de suposar primar la rehabilitació d'immobles en les zones nuclears dels pobles, on seguirem aprofundint en les nostres polítiques d'accés a l'habitatge. Perquè som conscients que la rehabilitació integral d'immobles i zones senceres dels nostres pobles i ciutats constitueix un dels elements més importants per a la cohesió social tan necessària per millorar, encara més, la qualitat de vida de la ciutadania de Menorca.
115. Hem de mantenir un equilibri suficient en el nostre creixement per tal de garantir, des del respecte al medi ambient, l'estabilitat econòmica i la generació de riquesa i llocs de treball perdurables.
116. El desenvolupament sostenible ha estat una de les nostres apostes irrenunciables. Ara volem fer un pas endavant i convertir aquesta sostenibilitat en un factor més de desenvolupament.
117. Els valors naturals com actius que afavoreixen la qualitat de vida dels seus habitants i es converteixen en un element aglutinador de potencialitats econòmiques. El nostre territori, el paisatge, l'opció de gaudir-lo, com elements que aporten competitivitat al nostre model econòmic en tant que suposen, no tan sols la capacitat d'estructurar un producte turístic diferenciat i de qualitat, sinó també perquè es converteixen en elements atractius per als nous sectors econòmics lligats a la societat del coneixement.
118. La conjunció d'una societat moderna, connectada al món mitjançant les TIC, amb un medi immediat atractiu, conservat i accessible, pot fer de l'illa un lloc propici per a la instal·lació d'un sector econòmic emergent com és el quaternari. El disseny, la investigació científica o tecnològica, la consultoria,

etc. no requereixen de grans instal·lacions ni de la proximitat als punts de fabricació i venda del producte final. Menorca pot oferir un entorn atractiu a aquestes empreses i sobretot als seus treballadors, altament formats i amb salaris alts. Els beneficis per a l'illa són diversos. Els econòmics són evidents, però no els únics. L'estímul que des del punt de vista educatiu i formatiu pot representar la implantació d'aquestes empreses n'és només un exemple. Hem de treballar per a la implantació d'aquestes indústries i serveis, poc dependents del costos de transport, per tal de convertir aquest nou sector en una de les bases del futur econòmic de l'illa.

119. Menorca encara més afectada per les conseqüències del canvi climàtic i pel repte energètic

120. El canvi climàtic és un fenomen incontestable i imprevisible. La seva causa principal és l'emissió excessiva de CO₂ a l'atmosfera; les seves conseqüències, almanco en el seu estadi inicial, són l'augment generalitzat de les temperatures i la proliferació de fenòmens meteorològics extrems. Fruit de l'escalfament detectat, també s'espera una dilatació del volum de la mar, i, en conseqüència, una pujada més o menys important del seu nivell actual.

121. Es preveu que el Mediterrani sigui una de les zones del planeta més afectades pel canvi climàtic. Menorca obligatòriament n'haurà de prendre partit. De moment, s'observa la tendència a l'augment de les temperatures i a la disminució de les precipitacions. Aquesta aridització climàtica pot suposar alteracions importants sobre l'explotació agrària tradicional, fenomen que, junt amb una hipotètica pujada del nivell de la mar, pot comportar una alteració substancial del nostre paisatge.

122. Aquests nous escenaris ens obliguen a prendre part activa. L'actuació per a la disminució de les emissions de diòxid de carboni ha de ser prioritària.

Encara que una part dels efectes ja siguin irreversibles, les conseqüències del canvi climàtic seran més o menys intenses en funció del volum d'aquesta reducció.

123. Haurem de dur a terme polítiques que ens permetin assolir un augment de l'eficiència energètica, la reducció del consum energètic, la fixació de diòxid de carboni, però, sobretot, la generació d'una quantitat rellevant d'energia alternativa a la d'origen tèrmic.
124. La generació elèctrica és una font important d'emissió de CO₂ a Menorca. La gairebé totalitat del subministrament elèctric de l'illa prové de centrals tèrmiques. Les altres fonts de subministrament viables i netes encara tenen molt de camí a recórrer. Hem de fer una aposta clara per aquest tipus d'energia.
125. El transport és una altra de les grans fonts d'emissió de diòxid de carboni de Menorca. Hem de promocionar l'ús de vehicles més sostenibles ambientalment. També hem d'aprofundir en les polítiques actuals de potenciació del transport comunitari.
126. Hem de promoure unes planificacions urbanístiques tendents a dissenyar uns desenvolupaments urbans energèticament més eficients, que garanteixin la sostenibilitat de construccions i instal·lacions, i que minimitzin la dependència del transport motoritzat particular.
127. El canvi climàtic pot suposar un greu problema per al subministrament i la qualitat de l'aigua. Hi farem front duent a terme unes polítiques hidràuliques més ambiciosos per tal de millorar la xarxa de subministrament i depuració, incentivar la reducció del consum urbà i promocionar uns usos agraris més eficients
128. La reducció de les emissions de CO₂ és per a Menorca una qüestió de

solidaritat, però també d'estratègia energètica. Són molts els elements que indiquen que la pujada del preu del petroli va més enllà d'una situació conjuntural. El petroli és un recurs finit, i encara que les reserves no estiguin esgotades, la demanda i els costos d'extracció cada vegada són majors. Les conseqüències de l'augment del preu del transport i de l'energia associats al petroli seran importats per a una economia illenca com la menorquina. Hem de promoure actuacions que ens permetin augmentar-ne la nostra autonomia.

129. Menorca ha de treballar i pensar amb un escenari de futur on l'autosuficiència energètica no sigui un anunciat impossible i comenci a aparèixer com una realitat possible a assolir.
130. Promourem la generació d'energia neta a escala domèstica i comunitària. En la mesura del possible, hem de tendir a aproximar la ubicació dels llocs de generació als de consum.
131. Les característiques físiques de Menorca permeten la implantació d'instal·lacions generadores d'energies alternatives de tamany mitjà. Aquestes instal·lacions poden esdevenir fins i tot un important element generador de riquesa. Tenim el deure de treballar per a la seva implantació, intentant sempre minimitzar el seu impacte paisatgístic, així com tenint present la importància del repte davant del qual ens trobam.
132. I aquesta és una de les qüestions que els socialistes, des del govern, ens hem de marcar com a prioritari. Compatibilitzar els augments en les produccions d'energies renovables amb la preservació del nostre entorn i el nostre paisatge.
133. Precisament pels valors naturals de la nostre illa, i pel que representen per a la nostre economia i qualitat de vida dels menorquins, Menorca requereix d'un plantejament propi i diferenciat. Apostar per l'optimització d'espais

existents al sòl urbà i definir, en el sòl rústic, aquells indrets, on les qualitats ambientals de l'entorn permetin la ubicació d'aquestes instal·lacions energètiques, constata una resposta eficient per un espai limitat com és el nostre.

134. 3. Societat en igualtat. Els valors clarament socialistes: Igualtat, solidaritat i llibertat.

135. El valor de la igualtat.

136. La igualtat està darrere de qualsevol de les nostres polítiques. Aquest valor, endemés pot adquirir també un paper important com a motor de l'economia. Els nous desenvolupaments i l'evidència empírica acumulada atribueixen a la igualtat d'oportunitats un paper substancial al creixement econòmic i així ho ha destacat un recent informe del Banc Mundial.

137. Els poders públics tenen una obligació (potser la més important) que és la de promoure les condicions per equiparar a la ciutadania davant els canvis. Açò el que suposa és promoure aquelles condicions per a tothom que els faci més iguals per tal que cadascú després esculli el seu propi camí. Per açò és tan important el treball a realitzar en educació de 0-3 anys, en la formació continuada...

138. La nostra política progressista parteix de reconèixer els principis de la igualtat i la democràcia, debats que hem de continuar traslladant a la vida ciutadana des del més pur sentit de la responsabilitat.

139. La diversitat, la multiculturalitat, la igualtat entre dones i homes... són

elements que ens enriqueixen i necessàriament hauran de regir les relacions socials dels temps en que vivim. Ens movem en un nou escenari que respon a diferents maneres de fer i de ser, i en el qual hem de seguir treballant.

140. Hem de seguir treballant per tal que tothom pugui viure amb total llibertat les seves creences, opcions sexuals o modes de vida diversos. Tota opció és defensable i no s'ha d'incórrer mai en discriminacions.

141. La gent socialista ha d'impulsar i convèncer que és bo viure dins la diferència, que hem d'estar oberts a nous valors, costums i estructures socials o familiars diferents a les tradicionals.

142. Hem de seguir reivindicant el paper històric que hem jugat els socialistes en pro de la modernitat i el progrés i en donar oficialitat a les noves realitats socials que la pròpia gent anava impulsant.

143. El nostre és un partit de les persones i de les seves realitats. És necessari promoure cada dia el discurs del diàleg, de l'acceptació de la diferència i de la qualitat que suposa viure en una societat plural, rica en valors i compromesa amb tota la gent que en formen part.

144. Perquè no hi ha major igualtat que la llibertat d'escollir com vol ser i actuar cadascú. Amb respecte i tolerància amb aquelles persones que, lliurement, trien una opció, fins i tot oposada.

145. **El valor de la participació**

146. Els socialistes hauríem d'adoptar un compromís autèntic pel que fa al foment de la participació. El PSOE és hereu d'un moment on la participació estava, sovint, perseguida. I així i tot la impulsàvem i fomentàvem. No podem quedar enrere. El debat ciutadà, la implicació de la ciutadania en els

afers públics, l'interès pel temes que afecten a la gran majoria... Tots són aspectes que clarament ens diferencia de la dreta i que no podem perdre.

147. La participació no pot però convertir-se en un mot buit de contingut. I no hem de reglamentar o estructurar la participació. Aquesta és bàsicament espontània, i així l'hem de creure, ja que qualsevol participació extremadament estructurada sol resultar, a la llarga, defensora d'interessos molt parcials.
148. Associat a aquest valor tenim el de la pedagogia de la participació. No podem pensar que de partida tothom pot participar amb igualtat. Ni per temps, ni per coneixements, ni per altres qüestions molt diverses, la participació demana d'una adequació a cadascuna de les diferents realitats ciutadanes. I açò implica, també, que les administracions, els poders públics i les estructures organitzatives han de modular el seu discurs, han de contextualitzar l'espai i han de dirigir-se als ciutadans i ciutadanes coneixent molt l'interlocutor.
149. És important entendre que un sòl problema pot ser entès i transmès de diferents formes per adequar-lo a la gent que el viu i el pot voler combatre. I que no tots els temes interessin a tothom de la mateixa manera.
150. La proximitat com a valor respon al punt de mira de la societat, a la que hem de transmetre i sobretot recollir els seus desitjos. La clau serà com interpretem les seves necessitats i la capacitat que tenim de satisfer-les, sempre al seu costat.
151. La "proximitat" que espera la nostra societat ens mereix un anàlisi que es tradueixi en la capacitat d'avaluar el resultat de les polítiques, en més valoració sobre allò que fem, cap a una creixent efectivitat i "afectivitat" en la gestió. Oferir transparència acceptant els possibles errors, explicant la negativa del que verdaderament no és possible, oferint un discurs des de la

claredat i el coratge de la concreció del projecte que defensem, reduint ambigüitats de definició i d'aplicació.

152. De saber com canalitzar bona part de les necessitats, demandes o inquietuds de diferents grups socials en dependrà molt el nostre èxit.
153. Les nostres senyes d'identitat responen a una societat articulada, heterogènia, viva, i compromesa amb la construcció del nostre entorn. No creiem en la cultura de la negació, si no en el compromís cívic i la participació activa i crítica de la ciutadania, organitzada o de manera individual.
154. No podem oblidar els índexs de participació electoral, que ens mostra la urgència de fer el pas previ de recuperar la confiança en el sistema polític. Hem de parlar un llenguatge entenedor i directe i sobretot crear un vincle estret amb la ciutadania
155. Els socialistes hauríem d'adoptar un compromís autèntic pel que fa al foment de la participació. El PSOE és hereu d'un moment on la participació estava, sovint, perseguida. I així i tot la impulsàvem i fomentàvem. No podem quedar enrere. El debat ciutadà, la implicació de la ciutadania en els afers públics, l'interès pel temes que afecten a la gran majoria... Tots són aspectes que clarament ens diferencia de la dreta i que no podem perdre.
156. La participació no pot però convertir-se en un mot buit de contingut. I no hem de reglamentar o estructurar la participació. Aquesta és bàsicament espontània, i així l'hem de creure, ja que qualsevol participació extremadament estructurada sol resultar, a la llarga, defensora d'interessos molt parcials.
157. Associat a aquest valor tenim el de la pedagogia de la participació. No podem pensar que de partida tothom pot participar amb igualtat. Ni per

temps, ni per coneixements, ni per altres qüestions molt diverses, la participació demana d'una adequació a cadascuna de les diferents realitats ciutadanes. I açò implica, també, que les administracions, els poders públics i les estructures organitzatives han de modular el seu discurs, han de contextualitzar l'espai i han de dirigir-se als ciutadans i ciutadanes coneixent molt l'interlocutor.

158. És important entendre que un sòl problema pot ser entès i trasmès de diferents formes per adequar-lo a la gent que el viu i el pot voler combatre. I que no tots els temes interessin a tothom de la mateixa manera.
159. La proximitat com a valor respon al punt de mira de la societat, a la que hem de transmetre i sobretot recollir els seus desitjos. La clau serà com interpretem les seves necessitats i la capacitat que tenim de satisfer-les, sempre al seu costat.
160. La "proximitat" que espera la nostra societat ens mereix un anàlisi que es tradueixi en la capacitat d'avaluar el resultat de les polítiques, en més valoració sobre allò que fem, cap a una creixent efectivitat i "afectivitat" en la gestió. Oferir transparència acceptant els possibles errors, explicant la negativa del que verdaderament no és possible, oferint un discurs des de la claredat i el coratge de la concreció del projecte que defensem, reduint ambigüitats de definició i d'aplicació.
161. De saber com canalitzar bona part de les necessitats, demandes o inquietuds de diferents grups socials en dependrà molt el nostre èxit.
162. Les nostres senyes d'identitat responen a una societat articulada, heterogènia, viva, i compromesa amb la construcció del nostre entorn. No creiem en la cultura de la negació, si no en el compromís cívic i la participació activa i crítica de la ciutadania, organitzada o de manera individual.

163. No podem oblidar els índexs de participació electoral, que ens mostra la urgència de fer el pas previ de recuperar la confiança en el sistema polític. Hem de parlar un llenguatge entenedor i directe i sobretot crear un vincle estret amb la ciutadania.
164. **La joventut** mereix una atenció important. És i serà sempre el motor principal d'una societat, ja que n'és el seu futur.
165. Per açò és necessari que rebin un missatge en el qual vegin i s'identifiquin amb un futur més engrescador. L'edat i la participació política de la joventut ha de ser un aspecte clau i abandonar la idea que únicament es mobilitzen davant una forta reivindicació social i de formes més radicals.
166. Volem treballar nous espais de contacte i de relació amb la joventut. S'ha de superar la cultura del desànim i establir nous canals de comunicació. Es fa necessari un contacte directe amb els col·lectius juvenils i encertar en els missatges que oferim els socialistes.
167. Els nostres eixos centrals d'atenció juvenil han de ser els ells i elles vulguin. Habitatge, educació i treball, però també oci, ecologisme... semblen ser actius importants però no podem caure en seguir fent una agenda de prioritats per un grup tan important de persones sense demanar-los-ho.
168. La comunicació amb els joves ha de ser constant i fluida i per açò es fa necessari involucrar-se en els nous sistemes de comunicació (Internet, pàgines webs senzilles i dinàmiques, blogs, fòrums, etc).
169. L'acció reivindicativa i els ideals dels joves ha de poder ser recolzada i reflectida. Fet pel qual primer ha de ser reconeguda i entesa.
170. El PSOE ha demostrat ser el partit majoritari d'aquest segment d'edat, però

hem de seguir treballant, ja que l'actitud de desànim i rebuig cap a la política té conseqüències molt més negatives si aquesta es produeix entre al joventut.

171. Tots els poders públics tenen molt a aprendre d'una joventut cada cop més preparada davant els reptes del futur, del seu futur.
172. Un dels grups que necessita el màxim suport i acompanyament és la generació nascuda els anys 70. una generació clau que, endemés, mostra menys interès per la política que les generacions anteriors.
173. Aquesta generació és hereva de les polítiques progressistes que ens ha conduït a nous perfils i nous protagonistes que han sorgit del món econòmic i social, des dels treballadors i treballadores tradicionals fins als petits empresaris. Aquesta franja, ben formada, necessita que s'hi adrecin de manera explícita.
174. Aquesta generació és la generació del present i, per tant, hem de fer esforços clars per integrar-los en la presa de decisions diàries. I així eliminar el risc que puguin percebre l'administració i les institucions polítiques com a interlocutors no vàlids i a pensar que la solució dels seus problemes no passa per l'acció i la participació política.
175. És una generació preparada que pot ser un bon motor per introduir canvis a la societat des de l'activitat política; per tant és imprescindible girar la direcció de l'enfocament des d'un esquema argumental en negatiu a un altre positiu que prengui consciència del capital que, per tota la societat, representa aquesta generació i entendre que afavorir la seva incorporació a l'àmbit polític és una inversió sòlida i segura.
176. Com és una generació mancada de temps i amb considerables càrregues familiars (hipoteques, treball, cria de fills...) es fa necessari modernitzar les

maneres de participació i compromís per poder fer una aproximació a aquesta generació de manera que formin part activa de l'acció política i rompre amb la imatge paternalista de les polítiques adreçades a aquest sector.

177. Igualment, volem tenir en compte la **gent gran**, un col·lectiu que ha experimentat importants canvis en els darrers temps (potser el que més), fruit d'una política de millora de la qualitat de vida i d'aposta per un model d'estat de benestar que ha primat, per damunt de tot, millorar la vida d'aquelles que no ho tenien tot.
178. En l'actualitat assistim a un nou front representatiu de gent gran, una considerable ampliació del número de gent major totalment activa i no dependent. Aquest col·lectiu requereix ampliar la visió i fer un canvi d'orientació en les polítiques destinades a la gent major, un col·lectiu que disposa d'un horitzó vital de 15 o 20 anys. S'ha de treballar amb aquest segment per tal d'aconseguir la seva presència i representació en la política de partit, atenent a la seva fidelitat de l'electorat, la millor qualitat de vida que disposen, el clar augment que representarà en els propers anys aquesta etapa, l'experiència viscuda, el temps de que disposen, els actuals intents continuats de crear grups o plataformes de gent gran.
179. Comptam amb el col·lectiu de persones majors més actiu de tots els temps, pel que hem d'estudiar els mecanismes més adients per traslladar a l'eix del partit aquesta nova situació i els hem d'incorporar al nostre discurs.
180. Està clar que l'àmbit de l'oci és on es concentra l'activitat d'aquest sector, també a l'àmbit de l'educació, sobre tot les dones, aquella educació que no van poder rebre quan era el moment i que ara es veuen amb l'oportunitat de poder fer-ho.
181. Les persones grans són susceptibles de fer un gran ús de les noves

tecnologies de la informació: tenen temps i ganes d'aprendre i temps per aplicar el coneixement i poder gaudir del ventall de possibilitats que ens brinden les noves eines tecnològiques.

182. Per altra banda s'ha de fer valer l'experiència viscuda d'aquestes persones i així se'ls ha de reconèixer.... gran part de la història del nostre poble està en la memòria d'aquestes persones que han de ser escoltades, s'han d'aprofitar les seves vivències i poder crear una xarxa de comunicació en base a elements concrets, xarxa que ha de abraçar totes les franges d'edat.
183. La gran tasca legislativa i social dels darrers quatre anys ens ha permès que el **paper de la dona** en la societat, en la família, en el treball i en la política hagi millorat substancialment. Els avanços que han suposat que la dona participi cada cop més en condicions d'igualtat ens permet concloure que s'ha progressat molt, però que hem de seguir treballant per aplicar i prendre decisions que continuïn amb la promoció de polítiques d'igualtat a tots els nivells.
184. Hem de seguir fent passes ja que encara la victòria complerta no l'hem assolida. Aquest propers anys seran decisius per fer un nou salt qualitatiu i reconèixer treballs que han seguit realitzant les dones i que mai se'ls hi ha donat la importància que tenen, en sosteniment de la família o de la pròpia societat.
185. La dona juga avui, de vegades en solitari, el paper clau de la cohesió i la pau social.
186. Resten encara molts reconeixements i moltes equiparacions. El camí encetat és l'encertat però estem en un primer estadi.
187. Un altre aspecte que mereix tota la nostra atenció és el fenomen de la

immigració i les seves conseqüències.

188. A Menorca no ha suposat mai un conflicte i, per tant, el primer treball és propiciar absoluta normalitat i una total convivència.
189. Menorca, com la resta de societats, ha viscut un alt increment de gent provinent d'altres cultures i tradicions.
190. Són noves famílies que han arriscat molt i que han decidit iniciar una nova vida en un nou lloc.
191. Un grup que s'ha anat incorporant dins una societat, participant de la creació de riquesa i, per tant, del gaudi de les noves condicions.
192. Ara bé, aquest és un dels grups socials que pot patir més qualsevol canvi produït per una nova realitat econòmica. En som tots responsables i per tant tots hem de participar de les seves solucions.
193. **El valor del diàleg i més diàleg social**
194. El PSOE, tant des del punt de vista ideològic, com des del grau d'identificació actual després dels resultats obtinguts en les eleccions nacionals i locals, és el partit més proper a la gent. Una majoria social és pròxima a les idees progressistes però volem millorar la nostra capacitat de relació amb la societat. Estem convençuts de ser el partit que millor representa les aspiracions de les classes populars, així com la garantia d'evolució i avanç per al conjunt de la societat.
195. Volem proporcionar un relat entenedor i un horitzó engrescador per reforçar la cohesió i per permetre obrir nous fronts. Una forma de fer política que confia en la gent, que compta amb la reflexió sobre les seves prioritats, una

agenda que vol transmetre el missatge a la ciutadania de que el Partit Socialista vol ser un instrument de mediació entre política - gent.

196. L'abstenció de certs sectors de l'electorat o el cansament i pèrdua de confiança de la ciutadania en la política ens ha de marcar la necessitat d'anàlisi de la situació i crear nous espais per convertir-nos en el referent de la seva credibilitat, la seva confiança i la seva complicitat.
197. Entenem que una de les raons que han provocat les darreres victòries socialistes ha estat justament la d'actuar políticament a partir de la complicitat, la capacitat d'arribar a acords i el manteniment constant del diàleg. I açò s'ha produït al mateix temps que la defensa amb fermesa dels valors i principis socialistes.
198. Els grans temes d'aquests darrers anys que han preocupat a la gent i que han suposat decisions importants s'han resolt satisfactòriament en bona part perquè el PSOE ha sabut jugar aquest paper de centralitat, aquest paper de defensar la veu majoritària de la gent sense perdre cap fonament dels nostres principis.
199. Dins una societat que, com cap, ha gaudit d'uns alts nivells de benestar, ha crescut un cert individualisme que es va desenvolupant a la nostra societat.
200. Hem d'ésser eficaços davant una nova realitat, la representació actual a través del fenomen de les "plataformes" o "grups" que s'oposen a la realització de projectes determinants. No qüestionen l'equipament, el servei o la infraestructura, simplement no la volen a prop seu o veuen perillar la seva seguretat.
201. Aquests sectors han de trobar altres interlocucions, com ara el partit. Hem de ser capaços de trobar un punt de relació amb aquests "focus" que discuteixen l'acció puntual de govern i al mateix temps hem de tenir

capacitat d'anticipació.

202. Millor i més forta administració pública

203. L'actual situació de l'economia, tant a nivell mundial com a Espanya, Balears i Menorca, ha de ser molt tinguda en compte en tant que afecta directament en el diàleg que hem de mantenir amb la societat, afecta directament a aquelles persones que menys tenen i que generarà noves demandes que s'han de proveir des de les administracions públiques.

204. En l'actualitat assistim, també, a un increment de l'exigència ciutadana en relació a les administracions públiques. La gent dóna per descomptat que s'ha de proveir d'un seguit de serveis de qualitat que la pròpia administració no sempre és capaç d'assolir.

205. L'Estat de Benestar té inherent un alt nivell de qualitat que de difícil assoliment perquè, entre d'altres vies, seria possible mitjançant un increment de la pressió fiscal. Tot açò ens obliga a millorar el nostre discurs, moltes vegades endinsat en un silenci prudent que la societat percep com una posició poc resolutive.

206. En aquesta situació ens proposem articular nous canals de participació que reforcin els mecanismes del sistema de democràcia participativa. Els socialistes entenem que els moviments socials han de complementar l'acció dels partits polítics posant nous temes a l'agenda i els partits han de respondre integrant demandes concretes en polítiques des de l'Administració.

207. Per açò hem de ser impulsors d'una administració més àgil, que es situï al nivell de la ciutadania i que impliqui un acompanyament positiu i no un llast que impedeix, de vegades, avançar.

208. Per altra banda les administracions públiques, i encara més les menorquines, són institucions generadores de treball. I allà on el nostre partit participi del govern impulsarem i fomentarem l'adopció de clàusules socials en la contractació pública per tal que els contractes de les administracions també incloguin aspectes socials.
209. Els poders públics han de donar exemple, han de primar sempre aspectes socials per damunt d'aspectes purament econòmics i han de pensar de forma integrada en l'actuació que cadascun d'ells realitza en benefici de l'immensa majoria de la ciutadania.
210. **El desplegament efectiu de l'Estatut d'Autonomia**
211. L'aprovació del nou Estatut d'Autonomia de les Illes Balears suposa per a la Comunitat un espai més ampli d'autogovern i més capacitat política per als Consells Insulars, tot reconeixent-los el seu paper fonamental com a institucions de Govern en cada una de les illes.
212. Després de la feina cabdal que vam realitzar els socialistes en l'elaboració del text, els propers anys han de ser el temps del seu desplegament efectiu: Una tasca en què des del PSOE Menorca hi seguirem treballant activament.
213. Convençuts que el nou text representarà millores que advertirà el conjunt de la ciutadania de les Illes, hem de continuar propiciant el desenvolupament de l'Estatut, avançant en drets, deures i garanties de protecció a les persones, però també pel que fa al necessari equilibri territorial i a la cohesió de la nostra Comunitat.
214. En aquest sentit i des de la defensa del principi de subsidiarietat, consideram fonamental atracar la majoria de les decisions polítiques a les

ciutadanes i els ciutadans, fent que les institucions més properes tinguin la capacitat i els recursos suficients per donar respostes a les demandes i necessitats socials.

215. Per la qual cosa i en l'àmbit del Govern autonòmic apostam pel compliment de l'Estatut en el que fa referència al finançament que rebem de l'Estat. Ja en el tràmit de la seva redacció vam aconseguir un reconeixement del dèficit inversor que històricament havíem rebut i de la necessitat de posar fi a aquesta situació de desavantatge. Ara, però, hem de seguir treballant a favor d'un repartiment just dels recursos i les inversions que tenguim en compte prioritàriament la nostra població real.
216. En l'àmbit dels Consells, l'Estatut els atorgava capacitat reglamentària sobre les competències que els són pròpies. A més a més, estipulava el traspàs de noves competències, amb una al·lusió explícita a la Promoció Turística, per la qual seguirem treballant perquè es faci efectiva en el menor temps possible. A partir d'aquí, hem de dirigir els nostres esforços a propiciar noves atribucions de responsabilitats als Consells les transferències de les quals arribin amb un finançament adequat per complir amb la seva escomesa. En els propers anys hem de veure incrementada la capacitat política dels Consells perquè puguin esdevenir efectivament la màxima institució de Govern en cada una de les illes.
217. Més capacitat per als Consells, però sense perjudici per als Ajuntaments, ja que el desenvolupament de l'Estatut ha de comportar la descentralització també a favor dels Governos Locals. Hem d'acabar amb la situació de precarietat econòmica que pateixen, ja que es fan càrrec de multitud de serveis dels quals no en tenen la competència formal ni els recursos necessaris. Per la qual cosa els nous temps hauran de reconèixer l'activitat que realitzen els Ajuntaments mitjançant la transferència de competències i recursos econòmics per les polítiques que ja duen a terme. Aquestes són les institucions més pròximes a la ciutadania i la qualitat de l'administració

dependrà, en bona part, de la capacitat que tinguin els Ajuntaments d'atendre i donar respostes a les demandes socials.

218. **EL PSOE MENORCA PER A LA NOVA SOCIETAT MENORQUINA.**
LES PRIORITATS COM A ORGANITZACIÓ

219. Segurament el partit del segle XXI no s'assembla massa al que va néixer a finals del XIX a causa de la natural evolució i de les lògiques mutacions socials. Però malgrat l'actual crisi de l'associacionisme polític i la continua emergència de noves organitzacions alternatives, sovint d'àmbit sectorial i de caràcter netament reivindicatiu. Organitzacions que neixen i moren al ritme dels esdeveniments i que no acaben de bastir una estructura prou sòlida per a perpetuar-les en el temps i donar el relleu als partits. Malgrat tot això, a dia d'avui, el partit polític segueix tenint un paper important en l'estructura del sistema democràtic i en la manera que tenim els ciutadans d'escollir els nostres representants en el poder legislatiu i, per projecció, també en l'executiu.

220. El partit té avui tres funcions molt definides:

- 203.1
- D'entrada, l'àmbit del debat polític. És a dir, l'espai organitzatiu on els socialistes definim els nostres principis ideològics, les nostres tàctiques i les nostres estratègies.
- 203.2
- Una segona funció radica en el coneixement del propi entorn social. Aquesta és una tasca que esdevé cabdal en una estructura social cada vegada més complexa. És necessari que una organització política tingui mecanismes per a escoltar i conèixer la realitat de l'entorn.
- 203.3
- Finalment té una missió de gran importància en les confrontacions electorals. En les campanyes pels comicis el partit ha de ser una maquinària capaç de mobilitzar el vot socialista i identificar els objectius electorals amb la major precisió possible així com facilitar els recursos per assolir-los.

221. És, per tant, imprescindible que donem importància a l'organització del partit, a la seva estructura, a la seva composició i a la seva fortalesa. El partit és la eina que fa possible la consecució dels nostres objectius.

222. 1. Enfortir i ampliar l'organització

223. El partit ha de tenir vida pròpia en paral·lel a la nostra participació en les institucions, prendre les seves pròpies resolucions, publicitar-les, impulsar les campanyes i promoure'n els debats.

224. Les agrupacions locals son la part de l'organització que requereix més atenció. Han de ser més sòlides i estructurades, s'han de implantar hàbits organitzatius i regulars. Hem de donar més vida a les agrupacions locals.

225. Les agrupacions locals han de disposar de les infraestructures adequades per a desenvolupar les seves activitats tant polítiques com administratives i de difusió, utilitzant de forma habitual tots els instruments que les noves tecnologies de comunicació ens posen a l'abast . És cabdal que això tingui un reflex en la distribució dels recursos econòmics de l'organització, o en el seu defecte, en l'aportació de serveis bàsics a les agrupacions per part d'altres instàncies del partit.

226. La Federació Socialista de Menorca desenvoluparà un pla de millora de les agrupacions locals per tal d'assegurar que totes disposen dels recursos necessaris per a desenvolupar la seva activitat.

227. Hem de treballar en xarxa. Hem de potenciar les relacions entre els distints nivells de la organització. Les noves tecnologies han d'ajudar-nos a estar més ben informats i a compartir més i millor la informació. Aquest flux però no ha de ser exclusivament en sentit vertical sinó també horitzontal. Les

agrupacions Locals han de compartir experiències i aprofitar el coneixement que entre tots aportam a l'organització.

228. La secretaria d'organització presentarà, en el termini de 6 mesos, un pla de treball en xarxa entre les agrupacions locals i entre els diversos nivells de responsabilitat del partit.
229. En el pla de millora de les agrupacions locals s'han de preveure mecanismes per a incrementar la transparència i la informació als militants i simpatitzants així com la seva participació.
230. En moltes ocasions els militants desconeixen o coneixen parcialment i per tercers, el treball que desenvolupam a les institucions. Hem de crear un sistema de compareixences – presencials o “on line” - que permeti un contacte permanent entre càrrecs públics i militància.
231. També hem de facilitar l'intercanvi d'experiències entre els diferents grups institucionals i la creació de grups de treball i l'intercanvi de dades. La Secretaria de Política Institucional presentarà en un termini de 6 mesos un pla de treball en xarxa i intercanvi d'informació entre els grups institucionals
232. Hem de crear un banc de bones pràctiques en l'àmbit municipal i insular i organitzar anualment una convenció municipal en l'àmbit de Menorca.
233. El partit ha de tenir un decidit compromís amb la formació política dels militants, especialment d'aquells que desenvolupen responsabilitats institucionals.
234. Hem de tenir un sistema d'aprenentatge i reciclatge permanent, es crearà una secretaria de formació que s'encarregarà de posar en marxa i gestionar una escola de formació, oberta a tots els militants i amb diferents nivells

d'oferta formativa.

235. El partit ha de tenir espais dedicats al pensament i al debat polític, a la reflexió estratègica i a l'elaboració de les polítiques del futur.

236. Amb independència que en d'altres instàncies, aquests espais ja estiguin organitzats, els socialistes de Menorca hem de tenir el nostre propi laboratori d'idees. L'Executiva Insular cercarà la fórmula organitzativa més adient per a fer-ho realitat.

237. No podem renunciar a la planificació dels nostres relleus orgànics i institucionals per la qual cosa els òrgans de direcció han de procurar que en els diferents àmbits es vagin formant companys i companyes que puguin, en qualsevol moment donat, assumir les responsabilitats que altres hagin de deixar.

238. 2. *Tenir més presència social*

239. La presència dels nostres militants i simpatitzants en el món associatiu i la participació en xarxes socials és de gran importància si volem comprendre el nostre entorn i volem conèixer el que veritablement ocupa i preocupa els nostres conciutadans.

240. Molt sovint l'arribada al poder fa que enfoquem el nostre treball envers les institucions i descuidem la nostra presència social.

241. Aquesta actitud fa que perdem un vincle amb la societat que funciona com un canal d'informació bidireccional, és a dir, rebem informació de l'entorn i transmetem informació als nostres convesins.

242. La pèrdua d'aquest vincle esdevé crítica per a la consecució dels nostres objectius com a partit, alhora que no ens permet oferir als nostres companys governants un bon coneixement de la geografia social on les decisions de govern esdevenen importants.
243. Per tant, ser presents en l'entramat associatiu del nostre municipi o comunitat ha de ser un objectiu estratègic per a conèixer millor la societat en la que vivim i quines són les seves necessitats i aspiracions.
244. Només a través d'aquest coneixement estarem en disposició d'oferir a la societat les propostes i les polítiques adequades.
245. La nostra presència associativa ha de servir també per a transmetre al teixit social les nostres idees i propostes, influint per tant en la generació de l'opinió pública.
246. El partit ha d'impulsar la cultura de l'activisme polític entre els seus militants.
247. A fi de potenciar el treball associatiu es realitzarà un cens actualitzat de la participació associativa dels nostres militants i simpatitzants.
248. Es definiran objectius de cobertura i s'habilitaran canals organitzatius per a vehicular la informació que es generi.
249. Més enllà de l'entramat de la vida associativa, el partit ha de detectar els autèntics líders socials de pobles i ciutats, persones que sovint no pertanyen a cap associació, però que pel seu tarannà, posició social o professional exerceixen un paper de lideratge social i de conformació de l'opinió pública.
250. El partit ha de treballar amb aquestes persones, i fer-los partícips dels

nostres projectes i idees, alhora que escoltar les seves reflexions.

251. 3. Treballar la nostra base electoral

252. Les campanyes electorals tenen un abans i un després. En la fase prèvia hem d'haver treballat amb les dades de les campanyes anteriors i tenir definits els objectius que ens proposam en els diferents districtes i seccions.
253. En la fase posterior hem d'analitzar els resultats i veure el grau de compliment dels objectius i els motius i circumstàncies que han operat en el procés electoral.
254. Hem de ser capaços d'identificar on són els nostres votants -tant habituals com potencials-, i com podem convertir un possible elector en un elector convençut.
255. Aquesta és una feina que requereix un mètode i un treball sistemàtic i automatitzat de les dades electorals. Requereix també un equip de persones que hi treballin de manera permanent en els períodes entre eleccions.
256. Es crearà un grup d'estudis electorals. Aquest tindrà per missió la definició d'un mètode de treball amb les dades electorals i els recursos necessaris per a aplicar-lo.
257. Es crearà una base de dades electorals centralitzada i un sistema de consulta que permeti treballar-hi des de totes les agrupacions.
258. Es crearà també la figura de coordinador de secció electoral per, d'acord amb les tasques proposades en la ponència marcs federal, dinamitzar el

treball polític en l'àmbit de la corresponent secció electoral.

259. Aquests responsables de secció electoral estaran integrats en l'estructura orgànica del partit tant a nivell local com insular, i s'hauran d'habilitar els mecanismes de coordinació adients.